

Vertrouw ik jou?

Over hersenletsel en argwaan

Jan Voortman MBA
directeur Professionals in NAH, Lochem

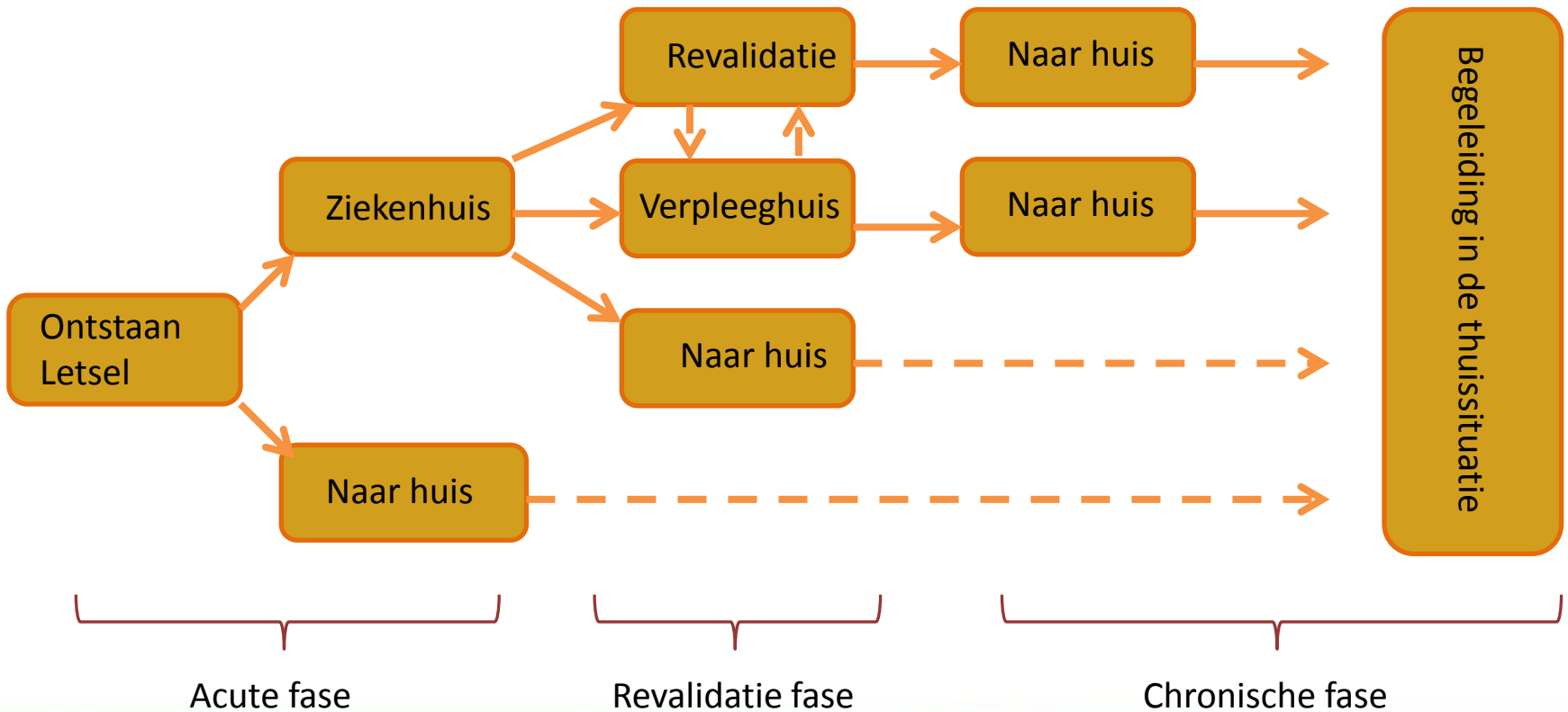
Professionals in NAH

Inhoud

- Voorstellen
- Argwaan, waar hebben we het dan over?
- Argwaan en ons brein
- Argwaan na ontstaan van het letsel
- Gevolgen voor de persoon die argwanend is
- Omgang & Begeleidingsadviezen

Voorstellen

Argwaan?

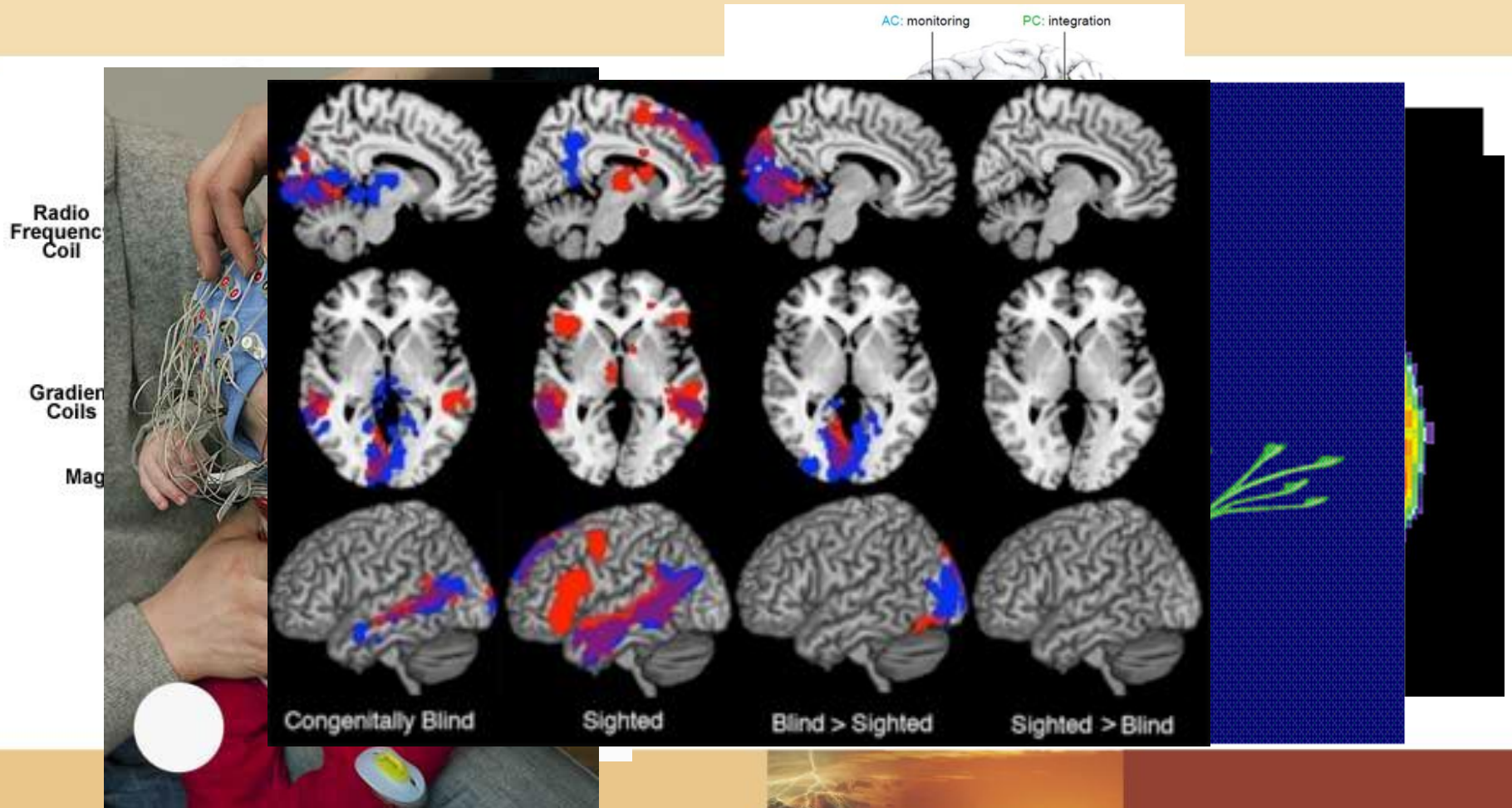
Denken dat iets of iemand niet betrouwbaar is

Achterdenkendheid
Achterdocht
Boosaardigheid
Inbeelding
Kwaaddenkendheid

Verdenking
Vermoeden
Wantrouwen
Gevoel dat er iets klopt

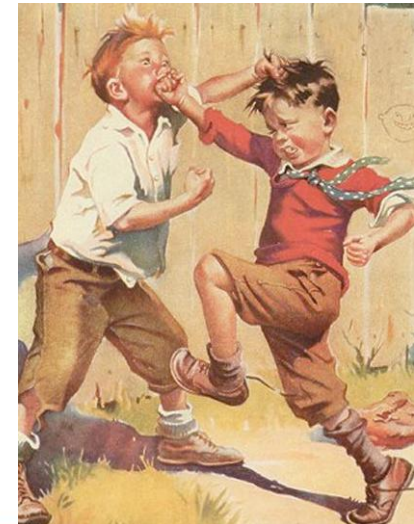
Argwaan en ons brein

Argwaan en ons brein

Een basisgevoel van
vertrouwen in mensen.
(Minder voedingsbodem om
argwaan te ontwikkelen)

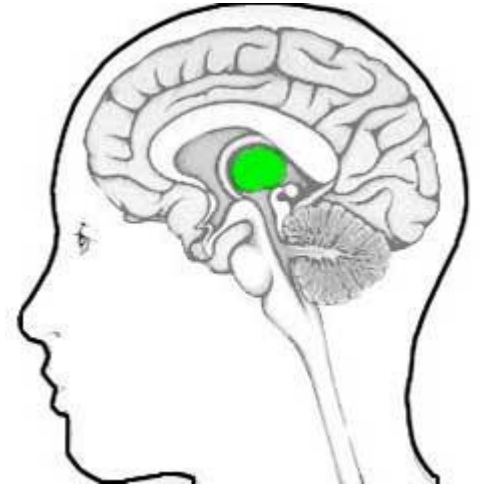
Argwaan en ons brein

Zelfbewustzijn beleving van de eigen identiteit, dus van *wie* wij zijn en *wat* wij doen, denken, voelen of hebben meegemaakt

Voor het zelfbewustzijn is een combinatie van zintuiglijke waarneming en een intacte hersenschors nodig.

Het "kijken naar je zelf" tav handelen en waar je je beweegt.

De "radarfunctie" het voelen dat iemand je volgt.

Argwaan en ons brein

Een gezond wantrouwen

APRIL

			4	5	6	7
	1		11	12	13	14
			18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	1	2	3	4	5

deStentor

Webwinkel | Mobiel | Adverteren | RSS | Online krant | Nieuwsmail

HOME | ALGEMEEN | SPORT | SPECIAL | VIDEO | OPSPOR
Apeldoorn | Deventer | Epe Vaassen | Flevoland | Hardenberg

U bevindt zich hier > Regio > Kampen

Cursus gezond wantrouwen

Auteur: door Olger Koopman | vrijdag 25 november 2011 | 07:00

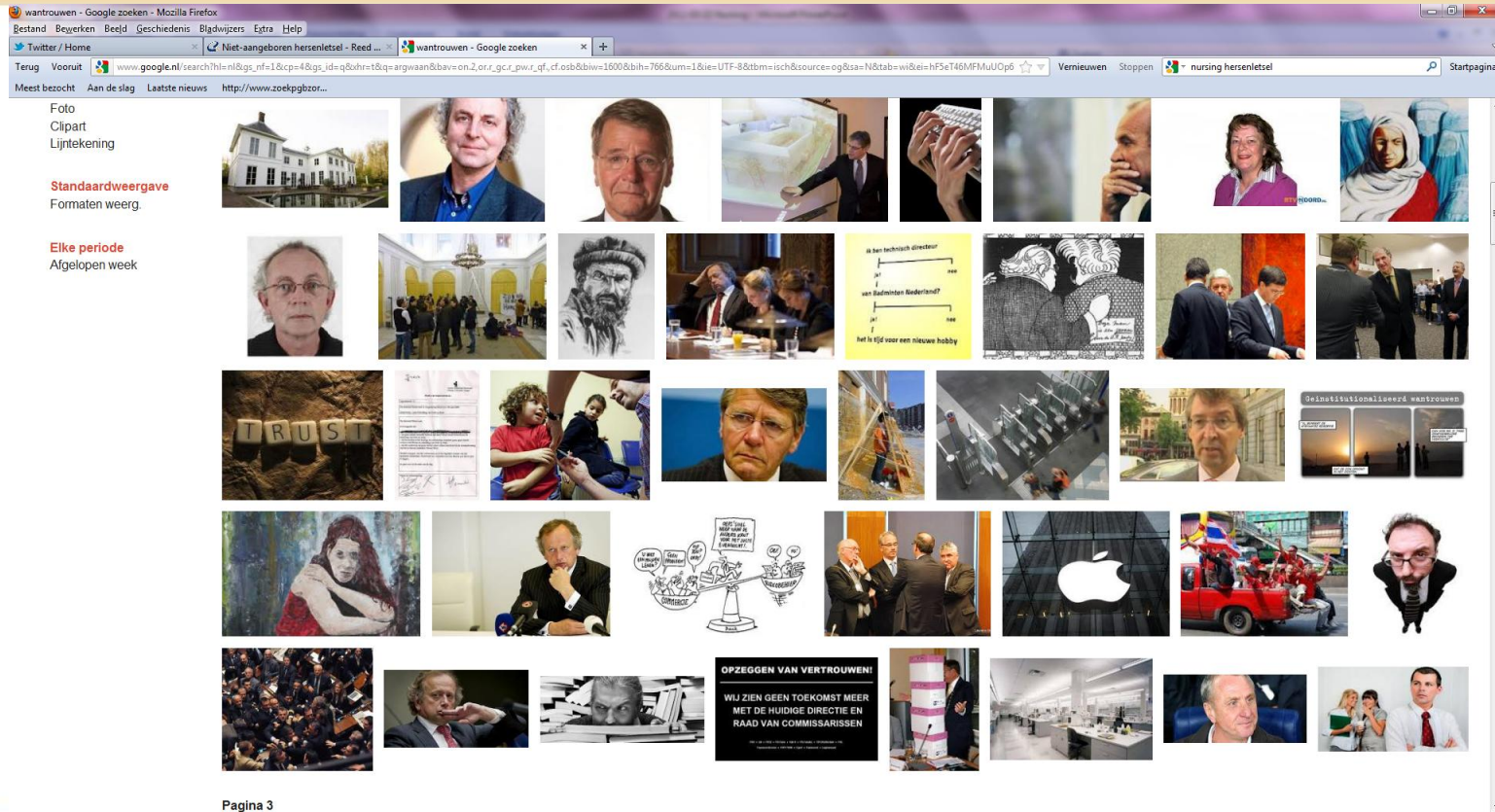
IJSSELMUIDEN - Senioren in IJsselmuider krijgen van BeterWonen, Maarlenhof en de wijkagent een lesje 'gezond wantrouwen' aangeboden.

Woensdag 30 november is iedereen welkom in de grote zaal van de hagelnieuwe Maarlenhof aan de Slenkstraat. Medewerkers van een Zwols bureau geven een uitgebreide presentatie over de gevaren die op de loer liggen als mensen te goed van vertrouwen zijn. Directe aanleiding is het relatief hoge aantal insluipingen bij senioren het afgelopen jaar. "Landelijk zie je dat dat is gestegen", zegt wijkagent Jan Veenstra. "Dat geldt ook voor IJsselmuider. Hoeveel weet ik niet precies, maar het waren er genoeg om actie te ondernemen." Voortrekker is Beter Wonen, die in IJsselmuider een flink aantal huizen en appartementen verhuurt aan senioren. "Zij blijken vaak een gemakkelijk slachtoffer van dieven. Een smoesje en ze zijn binnen, met alle gevolgen van dien", zegt directeur Tom de Wal. "Tot nog toe hebben we er nooit zo mee te maken gehad, maar dat is dit jaar duidelijk veranderd. IJsselmuider is natuurlijk van oorsprong een doer van de provincie. Maar je kunt ook te goed gelovig zijn."

Professionals in NAH

Argwaan en ons brein

Professionals in NAH

Argwaan en ons brein

Het onderscheidend vermogen, wat hoort in welke situatie?

Wantrouwen is een natuurlijk gegeven

Is het eten te vertrouwen ? Reuk – smaak
Dreiging van gevaar, moet ik op mijn hoede zijn?

Angst voor het onbekende, het onverwachte.

Argwaan en ons brein

Hallucinaties / wanen

Als hersenstructuren niet de normale informatie ontvangen gaan ze zelf informatie maken.

De wanen kunnen gekleurd zijn door angstige herinnering of beelden.

Stemmen horen. Komt ook bij gezonde mensen voor. De stemmen geven veelal op een vriendelijke manier hulp en advies.

Argwaan en hersenletsel

Het ontstaan van Hersenletsel is een traumatische gebeurtenis

Je gezonde lichaam heeft je in de steek gelaten en op dat moment word je geconfronteerd met het feit dat gezondheid niet vanzelfsprekend is.

Dit alleen al vormt een basis voor ontwikkeling van meer argwaan naar jezelf.

Argwaan en hersenletsel

Ontbreken ziekte-inzicht.

Verminderd vermogen om de eigen sterke en zwakke punten en hun invloed op het dagelijks functioneren in te schatten

“Mijn vrouw is zo veranderd sinds ik hersenletsel heb opgelopen”

“De hele wereld is gek”

Argwaan en hersenletsel

Begrip	Beschrijving
Beperkt ziekte-besef	Niet of verminderd bewust worden dat er sprake is van ziekte of ziektesymptomen
Beperkt ziekte-inzicht	Niet of verminderd realiseren van de gevolgen van ziekte of ziektesymptomen, met als gevolg een onvermogen hiernaar te handelen.
Beperkt zelf-inzicht	Beperking in het bewust worden en kunnen evalueren van het persoonlijk functioneren
Ontkenning van ziekte	Afweermechanisme om ziekte en symptomen daarvan buiten bewustzijn te houden

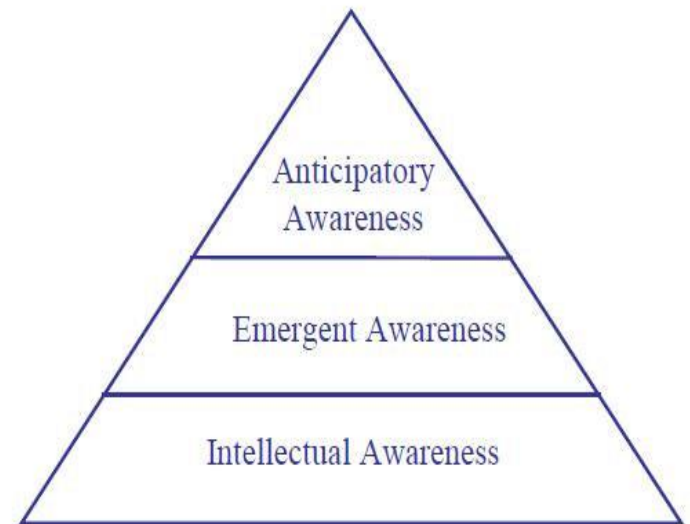
Argwaan en hersenletsel

Ziekte-inzicht

Vermogen om te anticiperen op problemen die zich mogelijk gaan voordoen

Vermogen om probleem te herkennen zodra het zich voordoet

Vermogen om te begrijpen dat een functie is aangedaan

Crosson et al. (1998), The Pyramid Model of Self-Awareness

Argwaan en hersenletsel

- Je moet alles maar geloven wat je vertelt wordt
 - Het ongeluk – de bloeding – de hartstilstand
 - Het moment van buiten bewustzijn / comaperiode
 - Ontwaken uit coma
 - De eerste dagen in het ziekenhuis
 - De revalidatieperiode

Argwaan en hersenletsel

Geheugen reproductie

Gewend een heel kloppend verhaal te reproduceren.

Geheugen op de diverse zintuigen of combinaties daarvan laat je in de steek.

De waarheid van de persoon met hersenletsel is een kloppend verhaal.

Dat de omgeving een andere waarheid heeft is een feit.

Over verschillende waarheden is een discussie zinloos.

Argwaan en hersenletsel

- Moeite met relativeren

Waardoor gebeurtenissen een eigen leven gaan leiden.

- Aandachtsstoornissen

Een beperkte aandachtsspanne

Een verhoogde afleidbaarheid

Maar één ding tegelijk kunnen doen

Een onvermogen om bewust de aandacht te richten op een activiteit

Gevolgen argwaan

- Een basisgevoel van onveiligheid
- Overal iets achter zoeken leidt tot wantrouwen en angst.
- De persoon voelt zich vaak niet begrepen.
- De oorzaak van gebeurtenissen ligt bij andere mensen
- Vaak snapt de omgeving juist niet wat zij verkeerd doet.
- De persoon wordt vermeden, wat tot eenzaamheid kan leiden.
- Het kan leiden tot ernstige wanen en handelingen

Gevolgen argwaan

Vertrouwen

Argwaan

Wanen

Omgang & Begeleiding adviezen

Ben je je bewust dat je sowieso zelf argwaan veroorzaakt.

Iemands waarheid = de zijn/haar waarheid. Over waarheid is een discussie zinloos.

Altijd serieus nemen van de persoon, wat straalt je uit?

Tracht je te verplaatsen in de situatie.

Ieder mens heeft een positieve intentie met zijn gedrag.

Omgang & Begeleiding adviezen

Vermijd een voedingsbodem voor argwaan.

Wees voorspelbaar.

Geef iemand de gelegenheid om het verhaal te doen, luister aandachtig.

Zoek toenadering zonder te dichtbij te komen, in woorden & daden.

Omgang & Begeleiding adviezen

Het helpen herbeleven van situaties, stap voor stap terughalen van voorbije situatie.

Overbelasting is voedingsbodem voor argwaan.

Let op het tegengestelde effect: sommige mensen hebben juist teveel vertrouwen in de ander en geheel geen argwaan daardoor ze juist erg kwetsbaar worden.

Van belang als iemand het ziekenhuis – revalidatie enz. verlaat. Stel de vraag: hoe kwetsbaar is iemand?

Omgang & Begeleiding adviezen

Zijn we ons bewust van ons eigen gedrag tov de persoon met hersenletsel?

Vraag je altijd af in hoeverre jou aanwezigheid & gedrag bijdraagt aan de argwaan.

Einde

